

ТЕКС ОД МАТЧЕСТОВОЧЕК
ЦЕНТАР - од Научн Велешев
- ОРИГИНАЛ - кај Крсте

ПРИБИРАЊЕ НА ОДРУЈАЈЕ

По капитулацијата на бивша Југославија одев на касарната во Ресен и се снабдив со пушки, бомби и муниција, кои ги скрив во специјална скривница во мојата куќа. Воениот материјал беше недополнет и со еден пушко митролез.

ПРВИОТ ДОНИР СО МАРКСИСТИЧКА ЛИТЕРАТУРА

Во с. Златари постоеше партиска келија чи секретар беше димитар Гајтановски. Партиската организација настојуваше да го прошири бројот на членството. Еден ден димитар Гајтановски и Јаким Нечовски ми дадоа неколку марксистички бронури и пропагандни летоци. Од тој момент станав симпатизер и ижна два пати платив членарина.

Неисполнета желба

Во месец јануари 1942 година бевме дојдени на воено отсуство со моите другари Крсте Соколовски и Јоне Пупалевски. Новогодишните и божиќните празници ги поминавме во селото. Нам ни се приклучи и Вангел Пупалевски со кого за спомен се фотографиравме. Пред заминување од отсуство побараавме јавка од партиската келија да излеземе партизани. Бевме одбијани со мотивација дека не постојат услови во Горна Преспа.

8 АПРИЛ ИЗЛІГОВИМЕ ПАРТИЗАНИ

При повторното отсаство на 8 април 1942 година на Велигденските празници од страна на димитар Гајтановски др бивше врска со партиската келија во Сопотско каде што заминавме и не пречека Пецо Нечовски. Во Сопотско претстојувавме два дена и две ноќи скриени во племната на Кире Танчевски. Потоа партиската келија не префрли во талјанска територија преку неказ до Гориците кај с. Подмочани.

ИЛГАНЦИ ВО С. ПОДМОЧАНИ И СРЕДБА СО ИЛИЈА СПИРОВСКИ

Во с. Подмочани се состанавме со Љивко Стефановски во чија куќа не поврза со Илија Спировски каде претстојувавме 15 дена.

Еден ден на вратата затрапаа со кундаци и двајца талјански карабинери.

илија Спировски ја откачи единствената бомба, но за срека карабинерите заминаа.

Вечерта бевме префрлени кај Алексо Јржевски.

ПРВАТА СРЕДБА СО ЈОСИФ ЈОСИФОВСКИ "СВЕТАРОТ" ГОРЧЕ

По неколку дена во вратата влезе непознатото лице, облечено во селски облека, со наочари, а во рацете држеше кожница во која имаше шејерчиња, свеќи и детски играчки, кое ни се претставе како правник од Гевгелија, а сега инструктор на КИЈ за пресна.

Не запозна со веста, оставилетоци и ни ги подари книгите "Развиток на општеството" и романот "Мајка".

ПРЕСТОЈ ВО СЕЛОТО :

ДРЖАНИ, ПОКРВНИК И ЛАВЦИ

Од подмочачки со водич се префрлиме во с. Јрмени кај Панде Белевски. По престој од 7 дена бевме префрлени во с. Покрвник кај Мите Трновски, а последен престој имавме во с. Лавци кај Трајчевски Јане каде ден ден дојде Светарот и не извести дека се прекинува илегалството и ќе се формира партизански одред.

ВО ЛОГОРОТ НАД САПОТСКО И ГОНЕМКА КОРИЈА

од 15 јуни до формирање на одредот во логорите над с. Сапотско и Гонемка Корија се собравме 17 партизани од пресна, Битола и Ќирилец. Во ова време Горче го издаде првиот партизански весник, а со масклат, Ангеловски Тодор - Строгов, резервен подофицер изведовме две воени вежби.

ФОРМИРАЊЕ НА ОДРЕДОТ "ДАМЕ ГРУЕВ"

На 6 јуни 1942 година во местото Бинделско кладенче на планината Бигла во присаство на 1 делегат од Покрвничкиот комитет - Стефан Наумов Стив, тројца од Окружниот комитет и тројца од Околискиот комитет на КИЈ, се формира партизанскиот одред "Даме Груев" во состав од 17 партизани.

Оваквиот одред е формиран по пример на останатите одреди во Македонија.

Отако се построивме, зедовме заклетва која претходно ја подготви Јосиф Јосифовски - Светарот.

Раководството на одредот го сочинуваа следните другари:

1. Горе Белковски -командант
2. Ј. Ј. Свештарот пол.комесар
3. Наум Велиевски зам.ком.
4. Илија Спировски зам.пол.ком.

2 АВГУСТ - МИТИНГ ВО СМИЛЕВО

На 2 Август Илинден одредот изврши прва акција. Уште во раните утрински часови без извршени припреми, формирани без две ударни групи. Да го фатат кметот и шумарот.

Во утринските часови влеговме во селата каде пред нас обралиот народ одржавме прв партизански успешен митинг со што пропаднаа намерите на бугарскиот окупатор да го прослават Илинден во Смилево и да го прикажат Илинден како бугарски празник.

Престој во Логорот над Волно

По митингот во Смилево околу 12 часот се упативме кон Бигла движејќи се до с. Јанковец.

Милан Думов член на ОКК на КП со неколку комунисти од Јанковец не префрлих преку цадето за Болиска планина.

Во време на престојот на ова место во раководството на одредот, поради одење на дотогашниот командант на позадинска работа во Битока, настапија промени.

За командант на одредот беше поставен јас (Науме)

За заменик-Илија Јовановски-Цветан

39 минаја

Горче Свештарот при одржување состанок со комунистите од Волно ја донесе умно~~ожна~~ песната 39 минаја од даровит македонски поет Мите Белевски. Песната беше испеана по повод злегувањето во Смилево на триесет и девет годишнината од Илинденското востание токму~~затоа~~ песната бушки побуди воскит интерес кај борците кои ја читаа гласно и ја научија.

ПРВА БОРБЕНА АКЦИЈА

На 22 август одредот изврши напад на полицискиот участак општината и во ~~Логорот~~ Кажани. Во нападот освен одредот учествуваа и доброволци - комунисти од селата: Гевато, Братиндол, Лера и ~~Стино~~.

Пред нападот беа извршени припреми две групи ги скинаа телефонските жици.

МЕСТО ХРАНА ПОТВРДА

Другиот ден планираме да извршиме напад на Општината во приблизници, но планот пропадна, затоа што човекот, Чане од Лера место да ни донесе храна ја доведе бугарската чета и ни постави заседа. Норади изненада внимателност опасноста од поголема катастрофа ја избегнуваме. Беше ранет само Цено Божиновски.

ПРЕСТОЈОТ НА ВРБИЦА

Видејќи беше откриен теренот на Бигла се префрлиме на Јаданска планина Рубица каде престојувавме 15 - 16 денови.

Во ова време беше извршена провала во партиските организации во Болно, Сопотско, Златари.

Беше известени дека ќе се изврши блокада на Јаданска планина, затоа и покрај на 11. IX. се префрлиме над с. Кривени од каде ги набљудувавме акциите на бугарските авиони во Јаданска планина. Истиот ден дознавме за злата вест-смртта на најдобрите другари Стив и Мите. Херојската смрт не потресе, но и ја зголеми срамата кон окупаторот.

ТЕШКИ ДЕНОВИ

По ~~пробивата~~ на партиските организации и убиството на Мите и Стив настапила тешки денови за одредот. Никој повек, освен фамилиите, не се осмелуваше да неси храна. Во тој време залогоривме во близината на Златари. Храна ни исоеа: Татко ми Танко во кола со губре и брат ми Тане и Сестрами Трајанка и Чира.

МИТИНГ ВО СОПОСТСКО

Со цел да се поврати храброста и довербата на 22. X. извршиме блокада и одржавме митинг во с. Сопостско, па предавникот кметот Гоше Налицот успеа да ја извести полицијата во Ресен.

Бугарската војска нејдена од сите стране нападна на селото. Защитувајќи ги своите другари борецот Стерјо Ѓорѓиевски падна смртно погоден од непријателот. За убиството сите жалевме.

Бидејќи настапија тешки денови, одредот беше разделен на две групи.

Поголемиот дел од одредот преминае на италијанска територија во с. Покрвеник во центерата, а иле тројцата, Јас, Крсте Соколовски и Мите Трајчевски останавме над Златари во направената подземна скриница во која престојувавме до 30 декември 1942 година.

Храна ни носеше брат ми Иван, а трагата ја расхнуваше со козите.

На 30 се префрлившме на Италијанска територија. Во Покрвеник се приклучивме со останатите другари од каде заминавме за с. Ковско.

ДРЕМИН ВРЕКУ ЕЗЕРО

Од Ковско позадинецот Јордан Ѓасевски со чун не префрли за с. Глебочани каде ја направивме нова година.

H. Всеселек